

הנבחרת הישראלית לא הייתה על המגרש בזמן שריקת הפתיחה. כלי רכב מצריים חוצים את הגשר שעל התעלה

תיאוריית הקונספירציה בנושא היא משאלת לב, ספקולציה שאינה מתבססת על שום נתון בשטח, ועומדת בסתירה גמורה לכל מה שאנחנו יודעים על פעילות מרואן ועל ההכנות המצריות למלחמה. אני מציע לכל מי שמאמין בהבלים האלה לקרוא פעם נוספת את הספרים על הפרשה ועל כישלון המודיעין במלחמה, כדי להבין שלא הייתה הונאה מצרית ממשית. מקור הטעות הקטסטרופלית הוא בדבקות של כמה מבכירי אמ"ן בקונספציה, כפי שהסיקה ועדת אגרנט כשבדקה את העניין אחרי המלחמה. אלי זעירא יצר לימים את תיאוריית הקונספירציה הזאת, אולי כדי לנקות את עצמו מכל אשמה.

כיצד מתייחסים היום במצרים לשם אשרף מרואן?

"המצרים מאוד זהירים בכל מה שקשור אליו. צריך לזכור: הוא היה נשוי לבתו של נאצר, היה יועצו הקרוב וידידו של סאדאת, הוא ובנו האחד עשו עסקים עם בנו של חוסני מובארכ, ובנו השני היה נשוי לבתו של עמר מוסה, מוזכר הליגה הערבית ושר החוץ המצרי לשעבר. במילים אחרות, מרואן היה עצם מעצמות האליטה המצרית, ולכן היה לה קשה מאוד להודות שמדובר בבוגד הגדול ביותר בתולדות מצרים המודרנית. הפתרון שהמצרים מצאו לכך היה לחסל את מרואן בלונדון ואחר כך לתת לו כבוד גיבורים, כולל דברי הספר של הנשיא מובארכ שהגדיר אותו כפטריוט אמיתי. הם ניסו להאדיר אותו כמי שהונה את ישראל ערב המלחמה."

אתה משובבני שהמצרים הם אלה שהחילו אותו לבסוף?

"אלא מיי בני המשפחה טענו שהמוסד חיסל אותו, אבל למוסד לא היה שום אינטרס להיפטר ממי שהיה מקור מידע טוב כל כך. להפך, אנשי המוסד דאבו על מותו, וצבי ומיר האשים את עצמו שלא הצליח להגן על מרואן. כל רפוס הפעולה של התאבדות כביכול מתאים לכמה חיסולים של אישים שונים בלונדון שהממשל המצרי רצה להיפטר מהם. השאלה היא באמת למה זה לקח להם כל כך הרבה שנים. אולי לא היו להם ראיות חותכות בעניין, עד שהפרסום שזעירא הביא על כל הפרשה ממש כפה זאת עליהם."

ברייסוף מטיל על זעירא את מלוא האחריות לכשל המודיעיני. "בריווחים שהעביר לגולדה ולדיין לפני המלחמה, הוא גרם להם לחכות עם מהלכי ההתכוננות, כולל גיוס מילואים, עד שהיה מאוחר מדי. אנחנו יודעים איזה מחיר שולם על כך. פעילות חסרת אחריות מתוך אמונה עיוורת שהוא יודע ואחרים טועים, ואחר כך הכחשת אחריותו לפעולות האלה, היא כנראה רפוס אצלו. כך גם בנושא של מרואן. אני אפילו לא יודע להגיד לך אם זעירא בעצמו מאמין בהבלים האלו שהוא טוען. ומי יהיה מוכן עכשיו לרגל עבור ישראל, אחרי שהוא חשף את מרואן? נכון הוא שתיאוריית הסוכן הכפול הצליחה לקבל הדים תקשורתיים רבים ולערער את האמון במסקנות ועדת אגרנט, שהטילה את האחריות לכשל המודיעיני ישירות על כתפי זעירא וחבריו מעריכי המודיעין. זה בהחלט הישג תקשורתי.

"כל ההסברים שמתמשים בתיאוריית קונספירציה הם כל כך נלוזים, שעצם הדיון בהם בפירוט וברצינות נותן להם כבוד שאינם ראויים לו", מסכם בריווח. "אם לחזור לטענה על קנוניה בין גולדה למצרים – מדוע ששני הצדדים ישתפו פעולה בביצוע מהלך ששניהם אינם מעוניינים בו? זו שאלה שגם למציגי התיאוריית אין תשובה עליה. מעבר לכך, ההצגה של האפשרות הזאת אפילו באופן היפותטי מטילה דופי מוסרי כבד במנהיגים כמו גולדה ודיין, כאילו היו מוכנים לשלם בחיי מאות חיילי צה"ל עבור מהלכים שמהותם אינה ברורה כלל. לא צריך להיות מעריץ של השניים כדי להבין עד כמה הטענות האלו חסרות שחר. התייעוד המוסמך של מלחמת יום הכיפורים נכון להיום, אוגוסט 2013, מראה בבירור שההתקפה הערבית אכן הפתיחה את מקבלי ההחלטות של ישראל."

תגובות: dyokan@makorishon.co.il

להפריך אותה צריך להוכיח שמאות קצינים באמ"ן ואנשי מוסד משקרים. "לפני שנתיים יצא ספרו של ראש המוסד ב-1973, צבי זמיר, שמתאר מה קרה. לפני כן יצא גם ספר של מי שהיה ראש חטיבת המחקר של אמ"ן, תא"ל אריה שלו, ויצאו גם ספריהם של אנשי המודיעין יואל בן-פורת ואבי יערי ואחרים, וגם הזיכרונות של דיין וגולדה והביוגרפיה של דוד. אז מה, כולם משקרים? הם כולם לא יודעים? ומצד שני, פרט לכמה עדויות שבורות, אקראיות ואולי קצת הזויות, אין שום דבר שתומך, אפילו באופן נסיבתי, בתיאוריית הקונספירציה."

טוענים שמוקשים נשלפו מהארמון, שמבלי הסולר להצתת התעלה רוקנו, שבמוצבים לא היה מספר החיילים התקני.

"בנושא המוקשים שצה"ל הוציא כביכול לפני המלחמה – פרט לעדות של אדם אחד אין לכך כל עדות תומכת, וכל מי שמכיר את הסיפור אומר שלא היו דברים מעולם. עניין הסולר הוא פרויקט שנקרא 'אור יקרות'. בדקו את האפשרות של הצתת התעלה, הגיעו למסקנה שזה לא מעשי, עשו הדגמה למצרים כדי לשכנע אותם שלא כדאי להם לחצות את התעלה, ובוה העניין נגמר. במקום אחד או שניים נותרו מתקנים, וחיילים שנשלחו להכין אותם לפעולה נכשלו בכך. חלק מאותם חיילים, למיטב זיכרוני, נפלו בשבי

"לגבי סדר הכוחות הנמוך – ברור שהמעוזים לא היו מוכנים למלחמה, אבל לא בגלל שהרמטכ"ל או גולדה חשבו שלא נורא להפקיר 400-500 חיילים למותם, אלא מכיוון שעד הרגע האחרון אמ"ן העריך שלא תפרוץ מלחמה, ומקבלי ההחלטות קיבלו הערכה זו. נכון שהיה מטען אדיר של ידיעות על כך שהמצרים מתגברים את הקו, אבל זה לא שכנע את אמ"ן לשנות את הערכתו הבסיסית. למה עשו זאת? תקרא את ההסברים בפרוטוקולים ובעדויות של ועדת אגרנט. מה שבטוח זה שקונספירציה לא הייתה שם. כל אחת מהעדויות מעין אלה כבר הופרכה, או לפחות ניתן לה הסבר הגיוני. משהו באמת מאמין שדיין או גולדה היו מוכנים להקריב חיי מאות חיילי צה"ל סתם כך, כדי שהמצרים יהיו מוכנים להיכנס למשא ומתן? ומדוע שיעשו זאת? הרי המצרים, כך אנו יודעים היטב היום, ניסו לקדם תהליך מדיני, ומי שסירב היו גולדה מאיר ויועציה. אז איפה ההיגיון כאן? בקיצור, שום דבר בתיאוריה הקונספירטיבית הזו לא מחזיק מים. קשקוש."

ומה בקשר לאשרף מרואן? האם ייתכן שהוא היה מרגל מצרי, שהפיל את שירותי הביון של ישראל?

"מרואן לא היה סוכן כפול, והדבר הוכח כבר בהרבה צורות שונות, אבל מי שמאמין בתיאוריית קשר יאמין גם לסיפורים האלה. לגופו של עניין, אם אמ"ן היה מתייחס בצורה נכונה להתרעות שמרואן ומקורות מוסד אחרים העבירו, סביר להניח שלא היינו מופתעים כלל, והמלחמה הייתה מסתיימת בתוך ימים ספורים בניצחון ישראלי גדול. על פי תוכניות המלחמה הישראליות, האוגדה הסדירה הייתה צריכה להתפרס בדרום

"כל עוד אין תשובות רציניות לשאלות אלה,

קונספירציה שלא מחזיקה מים. אורי בריווח

מלחמה מבימת תחת פיקוח. דורון חכימי